

JAARVERSLAG 2013



INLEIDING

In dit verslag vindt u een beknopte weergave van de projectgerelateerde activiteiten van MCA in het jaar 2013. Ook nu is de MCA-nota 2011-2014, met als ondertitel “De vaart erin houden”, als leidraad gebruikt.

Naast haar bijdrage aan de hieronder beschreven projecten heeft MCA deelgenomen aan overleg met meerdere instanties: Belangenorganisaties als EVO, TLN, BVB, Railcargo; kennisinstellingen als TUE, NHTV en Dinalog en overkoepelende organisaties als BZW, BOM/Rewin en havenschappen, grote bedrijven alsook aan “klankborden” met verschillende overheden.

Projecten: Sluizen 4, 5 en 6, fase 2, stichting Berzob en “Beter Benutten”.

Eerder heeft MCA het initiatief genomen tot de oprichting van een stichting verladersbelangen ZW-Vaart (Berzob). Berzob bundelt met name de bedrijven, met grote te vervoeren volumes en die gelegen zijn ten zuiden van Veghel tot aan de gemeente Helmond en Eindhoven. Het MCA heeft in nauw overleg met deze stichting een gebruiksprofiel en wensenpakket opgesteld ten aanzien van de bereikbaarheid over water met grotere schepen dan nu het geval is (klasse II). Deze inmiddels goedgekeurde aanpak zal, in samenwerking met de kanaalbeheerder de knelpunten m.b.t. tonnage aanpakken.

Ondergebracht in het landelijke project “Beter benutten” is inmiddels de toezegging van 6.8 miljoen euro van het Ministerie van I&M, die het, samen met de bijdragen van de provincie en regio, mogelijk moet maken het gedeelte tussen Veghel en Helmond en Eindhoven in eerste instantie geschikt te maken voor schepen of combinaties tot een lengte van 105 meter en met een laadvermogen van 900 ton (nu 400). Het ministerie heeft er de voorwaarde aan verbonden dat er minstens 460 voertuigbewegingen per etmaal minder over de weg zullen plaatsvinden.

MCA is tevens direct betrokken bij het uitvoeren van de 0-meting en het opzetten van de systematiek voor de monitoring van de modal-shift.

Project: Havens Midden Brabant

MCA neemt deel aan de stuurgroep van HMB, een samenwerkingsverband van de gemeenten Oosterhout, Tilburg en Waalwijk. Parallel hieraan voert MCA overleg met de deelnemende partijen, zowel de gemeenten als het bedrijfsleven, teneinde een goede afstemming te bereiken tussen de plannen van resp. de gemeenten Waalwijk, Tilburg en Oosterhout en de behoeften van het bedrijfsleven. Brabant Intermodal levert vanuit het bedrijfsleven de projectleider, terwijl aanvullende financiering is verkregen van Midpoint. Naast haar plaats in de stuurgroep vervult MCA ook een rol als klankbord en intermediair.

Afgelopen jaar is de basis gelegd voor het convenant “Havensamenwerking Midden Brabant 2014-2018”. Daarnaast is de “upgrade” van de haven van Waalwijk tot prioriteit gemaakt.

Project: Haven Waalwijk

Het grootste project binnen HMB (Havens midden Brabant, zie *17) is de nieuwe haven voor Waalwijk. Het opgestarte overleg tussen Gemeente Waalwijk, Provincie, BOM/BHB, Brabant Intermodaal en MCA heeft geleid tot een voorstel aan en besluit in de Raad tot een nieuw te ontwikkelen haven voor schepen tot en met klasse 5. Naast opbrengsten uit gronden, exploitatie, bijdrage van Rijk, garantie van de Provincie en de intenties van verladers is de Gemeente op zoek naar de laatste (sluit)posten voor de benodigde financiële middelen. Logistiek kan Waalwijk met haar centrale positie en ligging aan groot water een belangrijke rol spelen in Brabant.

Project: Wilhelminakanaal Tilburg fase 1,5

Afgelopen jaar is gestart met de voorbereidingen voor de opwaardering van het Wilhelminakanaal tot sluis III (fase 1). Hiermede wordt West-Tilburg tot en met Vossenberghoek bereikbaar voor schepen van vaarklasse IV. Om ook de haven van Loven bereikbaar te maken voor dergelijke schepen middels een éénrichtingsregeling is “optimalisering” van het kanaal noodzakelijk (fase 1,5).

MCA neemt deel aan het overleg tussen de diverse partijen, die zich inzetten voor en bemoeien met het vergroten van de capaciteit van het Wilhelminakanaal vanaf de nieuwe sluis III tot aan Loven. Hoewel nog niet alle benodigde gelden ter beschikking zijn, zijn reeds de eerste deelprojecten gerealiseerd.

Project: Buitenhaven Bergen op Zoom

MCA heeft overleg met diverse partijen over het opzetten van een binnenvaart- en shortsea-terminal op Noordland. Een door een adviesbureau uitgevoerde studie heeft een haalbaar scenario opgeleverd. Het bedrijfsleven ter plaatse is bereid 50% van de kosten voor haar rekening te nemen. Naast het bespreekbaar houden van dit project ondersteunt MCA de acties om de ontbrekende gelden van overheden en/of fondsen van de EU te verkrijgen. Aangezien de investering grotendeels door het bedrijfsleven moet geschieden, wordt een relatie met/deelname van Rotterdam gezocht. Inmiddels is bekend dat een intentieovereenkomst tussen Bergen op Zoom, Markiezaat en het Havenbedrijf Rotterdam N.V. is gesloten. Deze overeenkomst behelst een verdere uitwerking van het haalbaarheidsonderzoek voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie voor elk van de partijen.

Project: Haalbaarheid innovatieve vaartuigen (Q-barge / Watertruck)

In 2013 is het "Onderzoek haalbaarheid innovatieve vaartuigen" (O.I.V.) afgerond en de conclusies aan de Provincie gepresenteerd. Dit in opdracht van de Provincie uitgevoerde onderzoek heeft gezocht naar de operationele en financiële haalbaarheid van een vaar(tuig)concept dat Zuid-oost Brabant via de Zuid-Willemsvaart kan bedienen. Door het op termijn verdwijnen van kleine schepen tot 500 ton, zou bij gebrek aan geschikte vaartuigen de bereikbaarheid van dit gebied, over water, in gevaar kunnen komen. Gekeken werd o.a. naar diverse vormen van duwbakken. Hoewel de vervoerstechnische voordelen duidelijk naar voren kwamen, bleken in dit stadium de benodigde grote investeringen voor de afzonderlijke partijen, schipper en verlader te groot.

Vervolgonderzoek naar een collectieve aanpak moet aantonen of en op welke wijze dat bezwaar weggenomen kan worden.

Project: GBV (Goederenspoor Boxtel-Veghel)

Ook in 2013 is het door de Provincie NB geleide onderzoek naar de haalbaarheid/wenselijkheid tot reactivering van deze spoorlijn vervolgd. Reactivering zou van Veghel een tri-modale terminal maken. Naast deelname aan het overleg heeft MCA een uitgebreid onderzoek uitgevoerd bij potentiële verladers. Behalve het peilen van hun belangstelling en de bruikbaarheid van het spoor, was de opdracht het commitment van die partijen in kaart te brengen. Deze inbreng maakt deel uit van het totaal rapport dat nog uitgebreid wordt met een MKBA.

Project: Trimodaliteit Oss

De gemeente Oss en de terminal OOC werken aan het plan om de tri-modaliteit van OOC te verbeteren en een betere aansluiting van de stamlijn op het bestaande spoornet te krijgen. Door Pro-Rail wordt al gewerkt aan de upgrade van de spooraansluiting. MCA heeft haar ondersteuning geleverd aan de inmiddels toegekende Quick-win (fase 3) voor uitbreiding van de containerterminal. Tevens is nog overleg gaande met gemeente, prorail en het bedrijfsleven in de vorm van LPO (Logistiek Platform Oss) om de voordelen van “de Hoed” in beeld te brengen.

Project: Haven Veghel

Met gebruikmaking van de toegekende middelen vanuit de quick-win regeling binnenhavens, heeft Veghel aanvang genomen met de upgrade van de industriehaven. Met gelden uit het aanbestedingsvoordeel SL.456 wordt nu een groter deel van de haven uitgebaggerd. MCA heeft haar ondersteuning geleverd aan een vervolgplan om met bijdragen van de bedrijven de volledige haven te herinrichten voor handeling van klasse 4 schepen.

Project: Binnenvaartterminal Ekkersrijt Eindhoven

De intentieverklaring tussen bedrijvenpark Ekkersrijt, de gemeente Son en Breughel en de firma's Janssen en Baetsen heeft geleid tot een gedetailleerd onderzoek en rapport van Adviesbureau Archicom. Voorstellen t.a.v. ontsluitingen, fietspaden, uitruil van gronden, ligging leidingen etc. zijn daarin meegenomen. MCA heeft met betrekking tot de vervoersstromen de begeleiding gegeven. Gezien de grote aan- en af te voeren volumes zal deze terminal een grote bijdrage kunnen leveren aan vermindering van voertuigbewegingen. Door de toegenomen complexiteit, (tijdelijke) vermindering van volumes (econ.) en de verminderde belangstelling in bedrijventerreinen is het project in een impasse gekomen.

Project: begeleiding stichting Berzob.

De in 2012 door MCA geïnitieerde Stichting Berzob is inmiddels uitgegroeid tot 17 deelnemende bedrijven. Met elk afzonderlijk bedrijf en in clusters worden vervoersplannen opgesteld teneinde de mogelijkheden van samen vervoeren te bezien. Daarnaast begeleidt MCA de bedrijven in hun contacten met gemeente en vervoerders. MCA vervulde in 2013 nog de secretariaatsrol bij het bestuur alsook de organisatie van de clusters Zand en Grind en Agribulk.

Project: Helmond-sluizen (8+9)

Pas in 2013 is MCA op constructieve wijze in overleg gekomen met de gemeente Helmond. Door verwijzing naar de sluisstudie en vragen in de raad is vervoer over water hoog op de gemeentelijke agenda gekomen. Na uitgebreide voorlichting over multimodaal vervoer en bereikbaarheid van bepaalde bedrijven is een werkgroep opgericht, waarvoor MCA gevraagd is aan deel te nemen. De uitwerking van de gevonden input heeft een belangrijke, ingewikkelde maar ook een zeer urgente kwestie opgeleverd, die Helmond zelf nauwelijks kan oplossen.

Project: Sluisbediening

Als onderdeel van de algemene bezuinigingen heeft het Ministerie van I&M besloten ook op bezetting van sluisbediening te bezuinigen. Gevolg hiervan zou zijn dat naast servicevermindering (wachttijden) op hoofdvaarwegen, op kanalen de bedieningstijden verminderd zouden worden. De provincie heeft gereageerd met een onderbouwde bezwaarbrief met daarbij een financieel aanbod onder voorwaarden. MCA heeft een pakket van bezwaren van bezorgde verladers en vervoerders verzameld in het Berzob- gebied en Tilburg. De minister heeft vervolgens de ruimte gegeven voor de uitwerking van een voorstel met de mogelijkheid van 24uur op 7. Samen met Rijkswaterstaat is een werkgroep opgericht, welke een praktisch voorstel moet uitwerken dat aan de wensen van vervoerders en verladers tegemoet komt en voldoende invulling geeft aan bezuinigingsopdracht.

Project: Platform Duurzaam Multimodaal Goederenvervoer Brabant.

MCA levert zowel de (technisch) voorzitter als een lid van dit platform, dat 3 á 4 maal jaarlijks bij elkaar komt om een goede afstemming te krijgen tussen overheden, wetenschap en bedrijfsleven (triple helix), waarbij de BSVG als uitgangspunt geldt. Een eerder opgesteld "position paper" is input geweest voor het bestuursackoord van de provincie. Regelmatig wordt in MCActueel verslag gedaan, door interviews met diverse leden van het platform. In 2013 is door omstandigheden het Platform DMGB slecht 2 keer samen geweest.

Project: "Watertruck"

Het onderzoeksproject Watertruck is een internationaal project, waaraan de provincie NB deelneemt. Het project richt zich op de technische, logistieke en financiële haalbaarheid van de inzet van een groot aantal duwbakken voor de verschillende verladers. In het geval van Brabant, de verladers gelegen aan de Zuid-Willemsvaart. Het project is een uitvloeisel van het project Waterslag (koppverband), waarbij grotere capaciteiten tegen geringe meerkosten kunnen worden vervoerd. Duwbakken geven tevens het voordeel dat de laad/lostijd losgekoppeld kan worden van de inzetbaarheid van de

duweenheid. MCA begeleidt een extern bureau dat in opdracht van Watertruck een studie doet naar de financiële haalbaarheid van dit concept. Voor de studie maakt MCA gebruik van de verkregen gegevens en kennis van de stichting BERZOB. Bovendien zorgt MCA voor de terugkoppeling naar de deelnemers aan Berzob (zie boven). Dit om mogelijke vormen van samenwerking te bewerkstelligen. In samenhang hiermee is in de loop van 2013 een door provincie bekostigd onderzoek naar de haalbaarheid van nieuwe vaarconcepten op dit traject afgerond (onderzoek haalbaarheid innovatieve Vaartuigen, zie boven).

Project: Havenstrategie Moerdijk 2030

MCA heeft in 2013 deelgenomen aan werksessies en bijeenkomsten voor het onderzoek. Na het uitbrengen van het conceptrapport Havenstrategie 2030 heeft MCA ook deel uitgemaakt van een “expertgroep” onder leiding van SER Brabant. De bevindingen zijn door de Raad van de SER in november uitgebracht als advies aan GS.

Project: Spoor- agenda en aansluitingen

Hoewel spoor als een zuivere rijksaangelegenheid gezien wordt, is goede spoorontsluiting van de Brabantse industrie, handel en logistiek van groot belang. Door de toenemende wereldhandel en import en export van en naar midden- en Oost-Europa worden goede continentale verbindingen essentieel. Mede door de toenemende beperkingen voor het wegvervoer worden goede aansluitingen op het spoor voor de import- exporterende industrie onontbeerlijk. MCA was betrokken bij voorbereidingen van een aantal lokale ontsluitingen zoals Tilburg, Oss, Veghel. MCA pleit ervoor, vanwege het economische belang, een Brabantse Visie op spoorvervoer uit te werken.

Project: Communicatie

Middels het “huisblad” MCActueel, dat drie keer per jaar verschijnt worden partijen geïnformeerd over de ontwikkelingen op multimodaal gebied.

Artikelen over projecten, interviews met verladers en logistieke dienstverleners alsook maatregelen worden daarin opgenomen. Daarnaast heeft MCA een eigen website, waarin naast MCActueel de laatste ontwikkelingen en nieuws uit de vakbladen wordt weergegeven.

's-Hertogenbosch, april 2014

